

Instruks for: Håndhygiejne			
Gældende for	Alle ansatte i Center for Social, Sundhed & Pleje		
Målgruppe og anvendelsesområde	Instruksen for håndhygiejne henvender sig til alt sundheds- og plejepersonale samt andre medarbejdere, der arbejder i Faxe Kommune og har kontakt med borgere eller miljøer, hvor der kan være risiko for smittespredning. Instruksen gælder også for andre faggrupper, som f.eks. frivillige, studerende eller besøgende, der arbejder i miljøer med smitterisiko, og understøtter patientsikkerhed ved at minimere risikoen for infektion.		
Dokumenttype	Lokal instruks	Version	2.0
Udarbejdet af	Maria Vestergaard, Kvalitetssygeplejerske, risikomanager og hygiejnekoordinator	Dato for ikrafttrædelse	
		Version 1.0	10.2021
		Version 2.0 ¹	11.2024
Godkendt af	Ledergruppen i CSSP: Tina Asmussen, Chef for Sundhed og pleje Mona Funch, Chef for Hjemmeplejen, Sygeplejeenheden, Demens, Sundhedsfremme og Træning Troels Permin, Chef for Handicap og Psykiatri	Dato for næste ajourføring	11.2026
Formål med instruksen	Håndhygiejne er den bedst dokumenterede metode til at forebygge smittespredning fra medarbejder til borger og fra borger til medarbejder. Formålet med instruks om håndhygiejne er at sikre, at alt personale med borgerkontakt følger de bedste praksisser for at forebygge smitte. Instruksen fastlægger klare retningslinjer for korrekt håndvask og brug af desinfektionsmidler, hvilket bidrager til at beskytte både borgere og medarbejdere.		
Ansvar	Det er ledelsens ansvar, at de ansatte overholder gældende instruks på området og følge op, hvis gældende instruks for håndhygiejne ikke efterleves. Den ansatte er forpligtet til at kende- og efterleve instruksen for håndhygiejne.		
Begreber	Ved håndvask forstås vask med vand og sæbe Ved hånddesinfektion forstås hånddesinfektion med hånddesinfektionsmiddel (ethanol 70-85%) tilsat glycerol.		
Beskrivelse af opgaven	Det er bevist, at <i>hånddesinfektion</i> udført med håndsprit er mere effektivt til drab af mikroorganismer end <i>håndvask</i> med vand og sæbe. Derfor skal <i>hånddesinfektion</i> foretrækkes fremfor <i>håndvask</i> , når hænderne er synligt rene og tørre.		

¹ Opdatering af indhold under *beskrivelse af opgaven*. Ajourføring af det visuelle design.

For at mindske risikoen for smittespredning, skal der foretages håndhygiejne før og efter rene opgaver samt efter urene opgaver!

Hvornår skal håndhygiejne, altså håndvask eller hånddesinfektion, udføres?

- Før og efter pleje-, behandlings- og undersøgelsesopgaver, samt ved ankomst og når borgerens bolig forlades
- Før og efter kontakt med slimhinder og brudt hud (f.eks. kontakt med sår, katetre, dræn, sonder)
- Før gennembrud af hud, f.eks. injektion
- Før håndtering af rent, desinficeret eller sterilt udstyr
- Før måltider og håndtering af fødevarer
- Mellem uren og ren opgave hos samme borger
- Efter kontakt med forurenede genstande, udstyr og overflader
- Efter toiletbesøg, hoste, nys og næsepudsning
- Efter kontakt med dyr

Rene opgaver er f.eks.

- Håndtering af medicin
- Anlæggelse af urinvejskatetre
- Håndtering af rent vasketøj
- Håndtering af fødevarer

Urene opgaver er f.eks.

- Kontakt med organisk materiale f.eks. blod, pus, opkast, afføring, urin, spyt og snot
- Efter brug af handsker
- Håndtering af urent vasketøj
- Håndtering af affald.

Krav – og forudsætning for korrekt og god håndhygiejne:

For at kunne udføre korrekt og god håndhygiejne skal følgende krav efterleves:

- Armene skal være fri til op over albuerne.
- Neglene skal være kortklippede og rene.
- Der må **ikke** anvendes neglelak, kunstige negle, akryl eller gellak, da det kan skabe mikroskopiske sprækker og uregelmæssigheder på neglens overflade, hvor bakterier og andre mikroorganismer kan gemme sig. Dette kan forhindre effektiv håndvask og hånddesinfektion og øger sandsynligheden for, at mikroorganismer spredes, særligt under direkte plejekontakt.
- Smykker og Ure: Smykker som fingerringe, armbånd, ure/smarture og lange halssmykker må ikke bæres under arbejdet, da de udgør en hygiejnisk risiko. Små, tætsiddende smykker kan tillades, men bør undgås i borgernære situationer.

Om håndvask:

1. Hænder og håndled skylles i rindende, lunkent vand
2. Flydende sæbe fordeles på hænder og håndled (fingerspidser, fingrenes mellemrum, håndrygge, tommelfingrenes bagsider, håndfladernes furer og håndled)
3. Hænderne vaskes i mindst 15 sekunder
4. Hænderne skylles i rindende, lunkent vand for at fjerne sæberester
5. Hænderne tørres omhyggeligt i et engangshåndklæde
6. Vandhanen lukkes med engangshåndklæde
7. Håndvask efterfølges altid af hånddesinfektion.

Hånddesinfektion:

1. Der anvendes en håndsprit på mindst 70-85% ethanol tilsat glycerol 1-3%.
2. Håndsprit fordeles på hænder og håndled (fingerspidser, fingrenes mellemrum, håndrygge, tommelfingrenes bagsider, håndfladernes furer og håndled)
3. Huden holdes fugtig i 30 sekunder – der skal bruges rigeligt!
4. Håndspritten indgives til tørhed
5. Hånddesinfektionens virkning reduceres, hvis hænderne er snavsede og våde
6. Hånddesinfektion er førstevalg, når hænder, håndled og evt. underarme er synligt rene og tørre.

BRUG AF HANDSKER:

- Handsker anvendes som personligt værnemiddel
- Handsker beskytter personalets hænder, håndled og evt. underarme mod forurening med organisk materiale som f.eks. blod, spyt, sekret og afføring fra borgeren
- Skiftes mellem hver opgave samt ved forurening
- Er til éngangsbrug

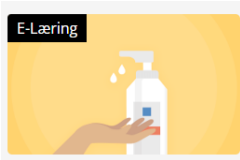
HUSK ALTID HÅNDHYGIEJNE VED SKIFT AF HANDSKER OG EFTER BRUGEN AF HANDSKER.

Valg af handsker, rene eller sterile?

Eksempler på situationer, hvor **rene handsker** skal anvendes:

- I forbindelse med håndtering af borgerens udskillelser
- I forbindelse med fx tandbørstning
- Ved hjælp til nedre toilette og/eller bleskift
- Ved sår-behandling og skift af forbindelse
- Ved håndtering af forurenede udstyr
- Ved håndtering af urene tekstiler
- Ved håndtering af affald.

	Eksempler på situationer, hvor sterile handsker anvendes: • Ved anlæggelse af urinvejskateter • Sår-behandling og skift af forbindelse ved nogle sårtyper • Ved pleje af centrale venekatetre (CVK)
Referencer, links og relevante instrukser	Eksterne links: https://hygiejne.ssi.dk/NIRgenerelle https://hygiejne.ssi.dk/NIRPrimaersektor https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne Lokale instrukser – instruks.faxe-kommune.dk: Instruks for: Uniformsetikette Instruks for: Arbejdsdragt udleveret af Faxe Kommune Plan2Learn: Se e-læringsmaterialet om Hygiejne under kompetencen "Grundlæggende sundhedsfaglig introduktion". Hygiejne I dette kursus lærer du om og vedligeholder din viden om infektionshygiejne indenfor håndhygiejne og smitteveje. Kurset afsluttes med en quiz. TILMELDT 3 medier